

Pavel Kolinger, Sociologie smrti: proměna pohřebního rituálu v moderní až postmoderní době

Posudek na diplomovou práci

Diplomová práce Pavla Kolingera orientovaná na problematiku proměn pohřebního rituálu má historicko-sociologické zaměření a teoreticko-výzkumný charakter. Převážná část textu byla zpracována na základě historického studia relevantních pramenů, ke zpracování závěrečných stránek posloužil diplomantovi kvalitativní sociologický výzkum, lépe řečeno, drobná výzkumná sonda. Historická část práce je zpracována na velmi solidní úrovni. Sociologická sonda představuje určitý problém. Důvodem je zřejmě jistá uspěchanost, s níž byla práce dokončována, což se promítlo do značně zjednodušeného a dosti povrchního vyhodnocení výzkumných rozhovorů. Celkově lze práci označit jako zajímavou a přínosnou. Většina jejího textu je napsána kvalitním a čtivým jazykem. Výklad má logicky dobře koncipovanou strukturu, je promyšlený a fundovaný. Autor v něm dokazuje, že si během svého studia na FHS UK osvojil dostatečnou míru odborných znalostí a dovedností, které dokáže dobře uplatnit v samostatné badatelské práci. Je velká škoda, že celkovou úroveň hodnoceného textu výrazně snižují závěrečné stránky se značně odbytou interpretací poznatků z výzkumných rozhovorů.

Vedle tohoto celkového hodnocení lze dále ještě uvést některé poznámky a připomínky, na které by měl diplomant reagovat v rozpravě na obhajobě:

- V práci chybí alespoň stručná zmínka o takových autorech, jakými jsou Philippe Ariès, Norbert Elias, Olga a Zdeněk R. Nešporovi.
- V práci absentuje odkaz na širší evropský (případně středoevropský) kontext, ve kterém k popisovaným a analyzovaným změnám docházelo.
- V textu jsem nenašel zmínku o tom, že součástí křesťanských náboženských rituálů bývá mše svatá za zemřelého.
- Poznámky pod čarou jsou zpracovány způsobem, který není obvyklý. Jsou to jakási větná torza (např. na str. 21 je to v poznámce č. 4 „výkřik“ *Ilumináti*). Poznámky by měly mít formu celých vět, začínat velkým písmenem a končit tečkou.
- V textu práce se vyskytuje řada „překlepů“, určité formulační neobratnosti (např. na str. 19 chybí přemostění mezi posledními dvěma odstavci) a některé problematické výrazy (na str. 18 se tvrdí, že v den pohřbu šel v průvodu „kněz... s kapelníky...“ – proč jsou „kapelníci v plurálu /?/; na str. 66 je nesrozumitelná věta o smutečních síních, které se stávají *obětním beránkem*; na str. 75 je podivná formulace, v níž se hovoří o *konfrontaci se skutečným nebožtíkem*).

Vzhledem ke všem uvedeným kritickým výhradám mi nezbývá, než abych hodnotil – jinak celkově zajímavou a hodnotnou – diplomovou práci Pavla Kolingera jako dobrou.

Mariánské Lázně 12. 8. 2014

doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.